

ZOMBOR és VIDÉKE.

TÁRSADALMI, KÖZMŰVELŐDÉSI és SZÉPIRODALMI KÖZLÖNY.

ELŐFIZETÉSI DÍJ.
helyben hazánk országban
Egész évre . . . . 8 frt.
Fél évre . . . . . 4 " "
Negyed évre . . . . 2 " "

Hirdetéseket és nyilvántartási közleményeket a kiadóhivataltól megérkező árgyűzők szerint számít.

Kiadó hivatal:
Nadasch, Muzsik és Partics
könyv- és könyvnyomtatás
a város-ház épületben, hová az előfizetők és hirdetések küldendők.

ELŐFIZETÉSI DÍJ.
vidékre postán küldve:
Egész évre . . . 8 frt 60 kr.
Fél évre . . . . 4 " 30 "
Negyed évre . . 2 " 15 "

Hirdetéseket lapunk számára a fővárosi vármélt mindon nagyobb külföldi hirdetési irodák elvállalnak

Szerkesztési iroda:
Sábel-utca és a csendes-utca sarkán, Hefenader-tele
házaiban hová minden a lap szellemi részét illető közlemények küldendők.
Bérmunkák, levelek nem fogadjunk el, ha azokat nem adatként viszza.

Megjelenik minden héten kétszer: Vasárnap és Csütörtökön.

Szerkesztővel értekezhetni: naponta délelőtt 11 órától 12-ig.

Egyes szám ára: 10 krajczár.

Minden csütörtöki számhoz egy félre terjedő könyvalakjában nyomott „regény-csarnok” csatoltatik melléket gyantán.

Czirusz-jubileum.

Lelkes ünnepély folyt le f. hó 12-én a „Vadászkürt”-szálló nagyszobájában. Körül-belül kétszáz a megye minden részéről beözönlött résztvevő tartotta meg nagy. Czirusz Ferencz megyei tanfelügyelő, kir. tanácsos úr a közoktatás terén munkáiban betöltött 33-ik szolgálati évének jubileumi bankettjét. Összevülekeztek itt hálás szívvél az őz tanfériu tanítványai, kik élükön e megye főispánjával, alispánjával valamennyien kiváló társadalmi állást foglalnak el. Ritka nap, mely ilyen ünnepélyes tekintetű nyujt, ritka tanár, kinek ennyi s ily hálás ragaszkodó tanítványai vannak, de ritka tanítványok is, kik ily igazán nemesszívű, szelid, jólelkű tanártól nyerték a szellemi tápot. Itt egy nemes eszme testesült meg: a tanítvány-sereg méltó volt a mesterhez, a mester méltó a tanítványhoz, s mindketten fölülmúltak egymást.

Czirusz Ferencz nem azon tanfériak egyike, kik hivatásuk terén kiváló genialitással sikerre vitt reformokért, új eszmékért harcoltak s vívták ki a közelmérést. Egy szerény, igaztalan, de annál lelkiismeretesebb napszámosa volt ő a tanúgynek, annak a végtelen hatalomnak, melynek virágzásától országok sorsa függ, melynek pangása országok romlásával egyenértelmű. Fáradszám munkása volt ő hosszú harmincz éven át, kóztük valóban viharos évek, melyek nem egy erős lelket ingattak meg, nem egy buzgó kedélyt fásítottak el, nem egy kitartó ferlut eleszűsztettek, — őt nem, — mert ő e 30 éven át folyton küzdve, ma is erősen, megingathatatlanul áll, kezében a tanúgy ki-

bontott zászlajával, mely alá hűsége esküdt, melyhez hű akar lenni mind a sirig . . .

E buzgalom, e kitartás, e fáradhatatlan munkásság jubileumát ünnepelte a f. hó 12-iki bankett, a hol a nagyszámú résztvevő közt tán lehetek olyanok, kik a demonstratív ünnepnek nem barátjuk, de olyanok nem, a kik az ünnepet ne tisztelték, ne becsülték, ne szerették volna.

A díszbéd 1 1/2 órákor vette kezdetét. Ekkorra összegyűlt a kettős tereben a nagyszámú közönség, mely a tanítványokon kívül a megye minden részéből megjelent küldöttségekből állott. — Az első pohárköszöntőt Sándor Béla főispán mondta a királyra, s a trónörökösre, melyet a közönség álva hallgatott meg. Azután Fehér Gyula apatblébános köszöntötte föl a magyar kormányt, s Radies György gimnásiumi igazgató Trefort közoktatási minisztert éltette. E tapintatosan berendezett hivatalos toaszotk után Schmausz Endre megyei alispán állott fel s megható, szép szavakban esetele a jelenlevők halját s elismerését azon férfit iránt, kinek jubileumát immár ünnepelte. Szívből jövő szózat volt ez, s szívhez is szült, mert a jelenlevők mindannyian hosszán tartott éljenzéssel szakítottak meg s zárták be.

Az ünnepelt meghatottan válaszolt, megköszönve szerényen a kitüntetés s hangoztatva a kötelességet, mely őt pályáján vezérelte s továbbra is vezérelni fogja. — Toaszot mondott még Barth József ur a főispánra, dr. Margalits Ede ur emelkedett szellemű felköszöntőt mondott a papságra, majd ismét az ünnepelt a tanítóokra, Mihály János megyei főügyész ur Baja városára s Tripolszky Gyula ur Zombor városára.

A hivatalos toaszok végeztével dr. Molnár István Lajos olvasta föl a beérkezett rengeteg nagyszámú sürgönyöket (a későbbiekkel együtt 150 érkezett) s szólottak még többen, így dr. Sztójkovits ur az ünnepeltre, a főispán szintén az ünnepeltre, Budanovits szabadkai néptanító az ünnepeltre, Schmausz Endre a jelenlevő özv. Kossa Károlyné a szabadkai nótánitómó képezde igazgatójára s a többi jelenlevő nótánitókra, stb.

A vidám társaság 3—4 órákor oszolt szét, sokan ott maradtak, s a vigalmat a késő esti órákig folytattak. Este szűkebbkörű diszvacsera volt az ünnepelt lakásán.

Fogadjja az érdemdus tanfériu a sajtó részéről is az elismerés szívből jövő nyilatkozatát, s ama kívánságát, hogy az ég őt még számos éven át a tanúgy érdekében viruló egészségben megtartsa!

M. Gy.

Angol és magyar leányok a bukás torkában.

Anglia szívére vette leányainak szomorú sorsát, kiket lelketlen kerítők hálója tesz szerencsétlenekké.

S a mi igen figyelemre méltó, a lordok háza annak idején bizottságot nevezett ki, melynek feladata: megvizsgálja a törvényeket és rendeleteket, a fiatal lányok megvédésére az elerőlcstelenedés ellen, és megbúsítani mindazokat a csábítási eszközöket, melyeket lelkiismeretlen emberek, férfiak és nők alkalmaznak, hogy még fejletlen fiatal lányokat elesaljanak szülőiktől, gyámjaiktól és hazájuktól, hogy őket a bűn ösvényére hurezöljék, elerőlcstelenedésnek s kora halálnak áldozzák föl.

A lányvásár, mint ezt a lordok házának bi-

A „ZOMBOR és VIDÉKE” TÁRCZÁJA.

Szeretlek-e ? !

Öszinte vallomást teszek magamnak :

Bíró leszek s a törvényszék elé

Bűnos szívem és téged meghivatlak,

És igazságot osztoz kétfelé . . .

Neked: mért, hogy szíved másé leve,

Szívennek, hogy vajjon szeretlek-e ? !

Te vallod: „Ah! hisz én önjongtem érted,

Pazaként tékoztaltam rád szívem,

S megörzöm éveikig, bár sohse kérted,

Remélve a viszonzást, — híven . . .

Mit nem tevé: pirulva megtevéem:

Kétség között vallám: szeretlek én !”

Im most szívem bűnbánolag zokogva:

„Híu valek, kevely é nemtelen . . .

A visszasságot vettem fontolóra,

Hogy no leveh szerelmet vallsz nekem.

S míg forró akad eszokban fürdete:

Nem tudtam én vajjon szeretlek-e ? !”

Te ujjog: „Ah, hányszor megaláztam —

Kerven szerelmem, büszke lelkemet,

Könyörgtem ontudatlan egye lábban:

Hazudd, fogd rá szívedre, hogy szeret.

Elveszek nélküled, így esküvem . . .

Ne tud szeretni bár — szeretlek én !”

Ismét szívem: „Bűnöm tagadhatatlan,

S mentesül is csak új bünt hozhatok,

Gyönyört lelek e lázas, hév szavakban,

Tetszett s fagyosságomra ez az ok.

Hozzám vagy — jól tudám — lekötve te:

Nem is kutattam, vajj szeretlek-e ? !”

Te szólsz most: „Hajh! az emberek hibája

Hogy gnyának tárgya aggszún hajdon . . .

Kellett — ne érjen el balsorsom átka,

Nemes kéröm szavára hajlanom . . .

S te biztatal, mig frigyem megkötém,

Most sem tagadva, hogy szeretlek én !”

Szívem beszél: „Igy volt, még biztatalak,

Mondván: ne félj, te még boldog leszesz;

S míg összeszöve voltak így a szalak,

Azt gondolám, majd hiszen jól van ez.

S hogy elvesztétek tuzként égete

A kínos kérdés, vajj szeretlek-e ? !”

A vád-s védelmet lime így kitudtam,

A bíró most igazságot teszen:

„Reménytelen jövőre készen, urban —

Ó légy te boldog drága kedvesem!

S te szív gyöttrődjél sajgó kín hevén

Mert elfojtad e szót: szeretlek én !”

Amaranth

Rigómezei dalok.

Radies Györgytől.

(Zombor, 1882. Bittermann Nándor könyv- és könyvnyomtatás.)

Az önértetes szerb egyik büszkeségét a szerb népdalok képezik. Nem csoda. Van ezekben a népdalokban valami kitejehzetlen varázs, mely az olvasó lelkét megbűvöli s lebüjcselli, valami megható bánat, mely setét árnyékot vonul át rajtuk, valami igéző merengés, mely a szemekbe könyet csal, — s csak itt-ott ragyog fel bennök a remény vigasztaló sugara a távol jövőből. — E dalokban viharként hallod zúgni a véres csatákat, de e dalokban hallod az édesbús szerelem galambjának turbékolását. E dalokban hallod a mult idők szellemének szárnyútéseit, majd az imára hívó mela harangszót, majd a harcok torkát, a riadó kürtöt, majd a vígadó baktársak poharainak gonduló csengését, majd pedig a rablanczok eszoló csorompólását, — szóval e dalokban van kifejezve mindaz, mit a szerb átélt, s mi a szerbet szerbbe teszi.

A ragyozo szépségű szerb népdaloknak irodalmunkba való átültetése minden tekintetben megérdemli a fáradságot, de meg hát háladatos munka is, mert a minthogy azoknak jó fordítója a magyar nemzet részéről méltó elismerésre találna, el más részről a szerb nép öszinte köszönetét nyerné. De ezen műfordítónak a szerb népdalokat úgy kellene visszaadnia, hogy azok zomanczuk fényéből mit sem veszítsenek, s hogy ne legyen róluk letépvé azon egyszerű, de annál bájosabb mez, melybe őket az ismeretlen dalnokok teremtő geniusa öltöztette.

Minden műfordítás, de a szerb népdaloknak fordítása — talán éppen egyszerűségük miatt — egyike a

zottsága kiderítette, első sorban leginkább Britanniára és Magyarországra terjeszkedik ki.

A csábítás legközönségesebb módja az, hogy hirdetések jelennek meg a lapokban, melyekben fiatal nők számára alkalmazást kínálnak: boucoknak, nevelőnőknek, pinczernőknek stb. Megtörténni gyakran, hogy a jelentéző fiatal nő a legjobb bizonyítványokkal van ellátva és minden műveltségi ágazatban ki van képezve, de minthogy nem elég szép, visszautasítatik, míg mások, kik feltűnő külsejűek, noha igen gyengék arra, hogy tantónői állást betöltsenek, a legelőnyösebb ajánlatokat kapják.

Fordultak már elő esetek, hogy az ekként elesabított lány egy egész évig időzött egy háznál, a ház urnőjét ladynek, a többi nőket, kik már az erkölcsatlenség útján messze haladtak, erényes misseknek, a háza járó urakat tisztességes embekeknek tartva. Az állást lelkiismeretesen töltte le. Erényök aláadásra csak lassan és rendszeresen megy. Költemények és regények, színházak látogatása, kétértelmű beszélgetések, izgató ételek és italok, mind ahhoz járulnak, hogy még a legszűzebb lelkületű fiatal lánynak szellemét is megmetyélezzék.

Ha semmifele eszköz sem használ, akkor álházasságokat kötöttek. — Másokat Amerikába, sőt még Kinába és Ausztráliába is küldöttek, homéit igen nehéz reklamációkat intézni a hazai hatóságokhoz.

Ezen büns lelékvásár ellen a lordok háza következő intézkedések tételét ajánlotta.

Minthogy találhatók oly fiatal nők is, kik könnyebben hajlanak az elesabításra, és kiket csak az a gondolat tart vissza a ballépésektől, hogy ha külföldi városba mennek, ott nem tudják magukat utlevél által igazolni s mindenemű kellemetlenség érheti őket, ezeken a csábítókat úgy segítenek, hogy idegen névre utleveleket adnak nekik, mi arra is szolgál, hogy az eltűnteket nyomozó szulok elvesztik nyomukat. Elműfogva a lordok házában bizottsága elrendeli, hogy valamennyi utlevél külön kormánybélyeggel legyen ellátva.

A másik rendszabály az, hogy a főlgyázatot a szulok és gyámnokok részéről fiatal lányok fölt, mely eüldig csak ezeknek élete 16-ik évéig terjedt, ezentúlra 21-ig terjesztessék ki.

Továbbá azt is elbatározta a lordok bizottsága, hogy ezentúlra nem csak kiskorú lányok elesabított büntetessenek meg a legszigorubbán, hanem ugyan ez a büntetés érje azokat a csábítókat is, kik 21

éves hölgyet szoktatnak meg. Nem különben minden ház- és lakásbério, ki magánál egy leányt tart azon ezeiből, hogy azzal kereskedést üzzön, ha a lány még nem érte el élete 21-ik évét, szogoru büntetés alá essék. A rendország kötelességében áll minden gyanus házat megvizsgálni, és mindörül jelentést tenni. A belföldi lányokat, mintán azoknak illetőségéről bizonyosságot szerzett a rendország, haza küldik szülőikhez, a külföldieket pedig vissza szállítják hazájukba.

Végre azt ajánlja a bizottság, hogy az utezán történő megszálltás prostitúció ezejából hünnök tekintessék és mint ilyen feuytessék meg, történnék az akár a férfi, akár a nő részéről és a rendország minden férfit vagy not, kit tetten kap, bekisérthessen a rendőrálomásra, ha az ilyen nőnek minsenek szülői, zárassék el a javító intézetbe egész élete 21. évéig.

Mindezen intézkedések arra valának, hogy az angolok saját lányaik erényét, sorsát megóvni akarják.

De hát az a kérdés, hogy ki gondoskodik a magyar leányok erényéről, sorsáról? Angliától józanan senki sem kívánhatja, hogy a magyar rendország kötelességét teljesítse!

Pedig borzasztó az a lányvásár, mely a magyar leányoktól fizetik. Egész Nyugat-Európa elesabított magyar leányokkal árasztatik el. Kelet háremében magyar leányok zokognak szabadulás után.

A sajtó számtalanuszor felszóltat e fontos, s nemzetünk jövőjét oly közelről érintő ügyben. De e szó elhangzott a pusztában. A szegény magyar szulók azt sem tudják, mire nevelik leányaikat! Pedig fontos kérdés, mert kezükbe van letéve hazánk jövője!

„U—k.”

H E R E K .

A f. hó 16-án leleplezendő Petóni szoborra már 100 korszor lett bejelentve, melyek a szobor alapjára lesnek letendőek. A korszorok közt legsebbe Jokai Mór (pálmából) s Munkácsy. A legtöbb megye s város képviselte magát ez ünnepélyen, vagy legalább is korszorot küldöttek. Az ünnepély rendezését egy az egyetemi polgárságból alakult 50-es bizottság vette kezébe, mely f. hó 13-án megalakult s ehölkül Rácz Géza urat, alchökökül Ribáry Bélát választá. Ma 9 órákor gyűlnék össe a teendőket megbeszélésére.

A budapest-zimonyi vasut szabadka-üvidéki szakaszán a vasut-féltépítési lerakással folyó évi nov. 15-ig elkészülnek. A fövalalat nov. végén elvállalkozói-

legnehezebb feladatoknak. mely valaha a műfordítókra vonat, s ez az oka, hogy az eüldig magyar műfordítók egyike sem nyerte el a teljes siker korszorját.

Nem szükséges hangoztatnom, hogy a műfordítónak, egyéb készségén és képességén kívül, nemcsak alaposan kell ismernie azon nyelvet, melyből fordít, hanem ismerie kell annak sajátj szolamait és minden árnyalatát a legparányibb részletekben, sőt még a nép szokásait s legbensőbb életét is, különösen pedig akkor, midőn nem műkölteményeket, hanem népdalokat fordít.

Talán e két körülményben keresendő az ok, hogy Radics György ur műfordítása kevésbé elégti ki azon követelésünket, melyet az ilyenmű műfordítók irányában joggal támasztunk.

Mi nem követeljük, hogy a műfordító az eredeti szövegnek ruhja legyen, de szigorúan megkívánjuk, hogy az eredeti szöveg értelme esorbat ne szenvedjen s hogy fordításai az eredeti szöveggel egyforma magaslalon álljanak, mert különben a műfordításokkal járó ezei el lesz tévesztve, s működése nem lesz egyéb, mint vasárnapi szánycsattogtatási kísérlet.

Radics György urnal ennek ellenkezőjét látjuk. Latjuk, hogy ő az eredeti szöveget a lehető leghevebben iparkodik visszaadni, de látjuk más részről azt is, hogy annak értelme számos helyen teljesen el van fordítve.

A szerb népdalok, vagy hogy még helyesebben fejezzük ki magunkat, a szerb epikai költemények kizárólag trocheusokban, meg pedig a legtisztább trocheusokban írják. Radics György ur megtartotta ugyan az eredeti verslábatát, de az ő verssorai nem lévén méretek, azok nemcsak hogy nem gondülkevények, hanem számos helyen valóságos prózává lapulnak. Ez olyan hibá, melyet az általunk igen tisztelt műfordítóknak sem nézhetünk el, mert ezzel a szerb népdalok eredeti szépségéből letelette sokat vesztettek. Tudni kell gyanis, hogy az eredetiek könnyen folynak, mint a gyöngyöző patak,

Hát még a midőn a világítalan dalnok, a guszár, kezébe véve a jávorfából fargott hangszert és átúzza rezgo hurjain vonját, eldallolja ezeket a költeményeket. Ezt hallani kell! Hallani nem egyszer, hanem számtalanuszor, hogy csak némi fogalmat is nyerjünk a szerb népdalok zengettségéről!

Popovits Döms.

(Folyt. köv.)

A fővárosból.

— Hulló levelek. —

Budapest, okt. hó.

Tehát megnyitlak az országház kapui. Ismét bevándoltak a haza választottai, hogy a haza jóvoltáról gondokodjanak. A miniszterelnök elmondotta a ház munkaprogramját, mely elég tárgyat foglal magában és lá a sok polemizálás nem fogja gátolni, a ház működése áldásos lesz.

Mily érdekes is volt az a szerda ülése! Az interpellációk egymást követték. Simonyi Ivannak a pozsonyi statárium nem igen van bnyére. Ha talán nem is az ő, mert a saját nyakát félti, de bizonyára azért, mert a pozsonyi zavargásoknak oly esékély volt az eredménye. Alig egy pár ezer zsidó alak, néhány ako zsidó „partitúra”, meg egy pár rongyos uszóra „flores” — mi ez az ő tervehöz képest! Azért fáradozott ő annyit, azért gyűjtögetett ő „zur Wahrheit nicht jüdischer Interessen” — mint a híres „Deutsche Reform” írja — annyi sok száz forintot! Még csak csapatos kívándorlás és egy pár zuzott koponya sem volt az eredménye és már is statárium. Igazán kár volt nem várni, míg Simonyi, gyűjtött pénzen megvásárolt rokonszemű zavarógi ösztöklőve és lepalinkázva a vezetők által, a zsidók életére nem törték, kár volt be nem várni azon időt, midőn a zavar-

val a leszállást befojezi s a pályát készen állteendi. Mivel azonban a távirtdi összeköttetés felállításra több nehézségbe ütközök, a kormány e vonalrészt valószínűleg csak 1888. év tavaszán fogja átvenni és megnyitni. Az alatt azonban engedélyt ad a fövalaltnak, hogy a nagymennyiségű gabma-készleteket saját teher-, vagyis anyagvonatával szállíthassa Szabadkára.

A szivarozóknak azt a kellemesi hírt sugjik, hogy a szivarokat most mindenütt új rendszer szerint készütk. Néhány het múlva már Magyarországon is legalább oly jó szivarokat fogunk kapni mint Ausztriában. A magyar kineztárt e reformra az is készítet, mert Ausztriából nagy mennyiségben csempésztek át Magyarországra az osztrák gyártmányú szivarokat a magyar dohányjövédék nagy kárára.

(Beküldött.) Múlt szombaton f. hó 7-én a „fehér hajó”-hoz czimzett vendéglobon Boskovits Sándor vendéglobos ur által az izraelita iskola alap javára rendezett táncmulásérke oly kedélyesen folyt le, hogy azt, bár kissé elkésve, mindamelletti utólagosan felmenteni is méltónak tartjuk. A szép közönség, mely meglehetősen nagy számban képviselve volt, a legjobb kedvvel hagyta el hajnali 4 órákor a táncszalagot színhelyét. A t. hölgykorszorok egyezséri, de csinos tolettéjükkel felmentendők: Spitzer Berta, Engel Berta, Huber Elnesztin, Goldstein Sarolta, Schön Róza, Löwy Fanni, Horváti Mathild, Hay Riza, Zeisl és Deutsch kisasszonyok. A vendéglobos minden tekintetben megfelelt a t. cz. közönség igényeinek, a memyiben jó ital és ételeket a legméréskeltebb árak mellett szolgáltatá ki, miért is a t. közönség bizalmát a jövőre is megnyerte. — Az iskola alap javára 5 forint esett, ehhez 1 frt felhültetéssel járult Löwy Vilmos ur, tehát összesen 6 frt. (Cs.)

Prgl.-Szt. Ivarról amerikai lapunknak: folyó hó 10-én ment végre Rausch Antal amerikai kereskedő házassági ünnepélye Hildenstaub Berta kisasszonnyal. — A hosszu lakodalmi kejtat az ifju házaspár néhány nap után kezdő meg.

A budai szinkérien „Eszter és Mörizka” czimmel Bögyö egy lérezhelymet adott elő, mely a tiszá-eszlári ügyet tárgyalta. A fővárosi sajtó egyhangual elítélte Bögyöt e botrányos darab szmrehozataláért, sőt a közönség egy része eles kifakadásokba adott kifejezést felhaborodásának az előadás alkalmával. Mint értesülünk a magyar színház-egyesület központi igazgató tanácsa f. evi október 3-ikán tartott ülésében. Bögyö Alajos szingazgatót, az említett botrányos darab előadása miatt, ideiglenes fegyelmi szabályainak értelmében, ötven forint penzszabással marasztalta el. Együttal ígelméletre a tanács, hogy ha a nevezett darabot vagy ehhez hasonlot ismét előadnát, szingazgatót engedélyre vissza fog vonatni. Közöltük e határozatot, hogy mások okuljanak belöle.

Nyelvkérdés a büntető bíróság előtt. Friedmann Pinkász poroszokú zsidó lakós egy általa indított bünygyben f. hó 9-én megjelent a beregászi kir törvény-szövekel a végtárgyalásra, mely alkalommal a következő mulatságos jelenet adta elő magát. Dercesényi öhök

gások hamar terjedő trébe be nem járta az ország békeszerető részét is. Legalább ezt ohajotta Simonyi Iván, ezért gyűjtögetett és gyűjtöget meg ma is Simonyi Iván az országos képviselő, a „Grenzboten” szerkesztője. No de azért van kormányunk, mely vaserelőt ragaszkodik a törvényhez, mely nem ismer zsidót, hanem igen is ismer magyar polgárt, azon törvényhez, mely egyformán szű minden bünyst, legyen az országos képviselő vagy közönséges „szegény legény.”

Egy és ugyanazon tárgyban interpelláltak Önödy Géza és Csernátorny Lajos, mindkettő a tiszá-eszlári ügyben. Az első beszéde azon kulimál, hogy Kozma Sándor okozója minden zavarnak, mely nevezett ügyben kifejlődött, hogy az államügyész is a bünyrészség gyanujába keverődött. És a ki ezt mondotta, ott áll az országban, szintén országos képviselő és szabadalmazott feltaláló az eszlári esetnek. Igaz, hogy általános nagy derültéget kellett beszéde, de az is igaz, hogy a ki így beszélt nem az ország házába, hanem igen is az örültek házába, vagy a „Fortunába” való. Vagy örületes vagy bünyös róz akarát diktálta, kivétel a fentebbi és mindkét esetben nem az országházba való.

Csernátorny Lajos általtva a dolgot igazgásztól, melynek eszölője oly hévvel, mondhatnám izgatottan beszélt, hogy magával ragadta az egész ház hallgatóit. Igen nagy derültéget kellett, szónok kitelérele következtet öhöki felbeszálítás, ki azt mondatta, hogy az ostoba szök által magát talábra érezhetik — némelyek. Keresz. pöszeg ez — mely bizonyára indokolt is, hiszen az ország-ház öhöke mondatta — annak pedig tudni kell.

Herman Otto szinté e napon indítványozta pártja részéről, hogy Petóni szobrának leleplezése alkalmából korszorot tessenek a szobor talpatára. A kormányelnök taládon azon meggyezést tette, hogy a korszor nem a párt, hanem pártkülönbség nélkül az egész ház teszi le.

Feneketlen örvény.

— Igaz történet. —

Irta: A r á n y i D e z s ő.

(Folytatás.)

Valamelyik napon összepörlöttünk. Én mérgemben ott hagytam s elemment hazulról. Távollételem arra használta fel, hogy az öreg Egedy nyárra szóló szerződését aláírta és elküldte. Tehát tudtomon kívül így akart velem szakítani. Véletlenül azon este a színháznál igen sokat beszéltek az öreg Egedyről, ki különben is egyike a legkomikusabb alakoknak. Ez furta az én Ilkám fejt. Látván, hogy én még mindig duzzogok, addig-addig hamisodok, míg szokásszerűen kibékültem és akkor elől az én Ilkám s bevallja, hogy ő mérgében tudtomon kívül elszereződött. No már most mit csinálunk? Az aláírt szerződést felbontani nem lehet, kénytelen voltam magamat is odakönyörögni olyan igazgatóhoz, kihez sohasem mennék önkaratomból. Fel is használta Egedy uram és ugyancsak súlyos szerződéssel kínál. Már majdnem aláírtam, midőn egy napon mindketten kapunk B... y igazgatótól levelet, melyben tudatja, hogy feltételeink elgátoltattak és október 1-én elfoglalhatjuk ott helyünket. No hán istenek, ha már nyáron nem is leszünk nagy társulatnál, de legalább télen kipótolhatjuk. Azonban másnap kapok egy sürgyönt, mely úgy hangzott, hogy én már nyárra is mehetek. Megmutattam Ilkának. Ha kevésbé vagyok elfogult, negláthatam volna, mennyire örvend, hogy azért mégis szabad lesz. Biztos vagyok benne, hogy midőn érer érvet tudott felhívni, hogy fogadjam el a B... y szerződését már a nyárra is, arra gondolt, hogy majd a nyáron jól kiaknázza szabadságát s aztán telen lesz neki bennem újra — egy jó bolondja.

Sok heves vita után végre beleegyeztem, hogy a nyárra elvágjunk. Azonban, hogy — mint ő mondá — mindketten köve legyünk, ha már esküvőm nem törtenhet meg, legalább ünnepélyesen és hivatalosan jegyezzék el magukat. Úgy lön. Megvettem a gyűrűket, s hogy annál ünnepélyesebb legyen az eljegyzés, két piarista barátomat hívtam tanukul.

Ápril 11-én, hétfőn napon utazunk el. Én Bpest, ő Temesvárra fel. Oh, hogy fogadtam a húséget, szeme egész uton telve volt (krokodil) könyekkel. Az uton jutott eszembe, hogy hazulról levelet kaptam, melyet Ilkának még nem mutattam meg.

— Menj haza édes Rezsóm, most ráérsz és szüled úgy is óhajtva várak.

(Sokat megbocsátok neki azért, hogy szülfimnek e nagy örömet szerz, mert szegény szülem már akkor 6 év óta nem láttak.)

Rögtön elfogadtam. Jó lesz nekem most egy kis szórakozás arra a hajdalmra, hogy 6 óra válnom kell Ilonkától.

Hidd el édes barátom, hogy ez a daemon rendkívüli szénszétséggel bírt.

Olyan fájdalmat, mint ő tudott mutatni válaszukkor, ahhoz bevezet, rendkívüli művészet kell. Meggietük egymásnak, hogy mindennap trunok, (én megtartottam) hogy nyilvános helyre, mulatságba nem megyünk, (én ezt is megtartottam) és mindent, amit két szerető egymásnak ígért.

Még egy csók! Még egy!

— Isten veled! Üdvöm!

— Isten veled! Életem! Ilonkám!

S a vonat elrobogott. Ott állt amíg csak láthatott. Mennyire hasonlítottam én akkor az érzéketlenül előre vágató gözgéphez. Én is mentem előre, de érzelmeim összege, szerelmem, szívem ott maradt, ott annál, ki az érzelmet csak szenvedni tudta, kinek szerelme bűn, s kinek szive egy élettelen darab arany, telve — salakkal.

XI.

Végező közeledek ez iszonyú nő történetének. Jobban mondva történetének azon részéhez, mely velem összefüggésben van. Minden sorsal, melyet eddig leírtam, egy-egy kö esett le szívemről, iszonyu lett volna rám nézve, ha ez undok jellemnek csak magam ismerem vala; meg kellett veled is ismertetnem, el kellett mondanom, milyen hát az a nő, aki miatt annyi ideig megfelekedtem rólad, legjobb — egyetlen igaz barátomról.

E történet tanulságos is, amennyiben az ember meglátja belőle, hogy a „született rossz” meg nem javítható, meg a mindent megmészérol szerelm által sem. Különbön volna talán egy melegsége. S t. i. hogy már gyermekkorában azt látta, hogy apja pisztolyt ragadott anyjára. Az ilyen látvány véghetetlen demoralizáló lehet egy gyermek kedélyére. Egész életre irányt egy fogékony léleknek.

felzörlötte a panaszoszt, hogy németül beszéljen, mert a vádlott nem érti a magyar nyelvet. Friedmann erre egész tisztelettel azt felelte, hogy ő úgy tudja, hogy a magyar bíróság előtt nem idegen nyelven kell beszélni ez pedig a magyar; különben megjegyzi, hogy ő nem tud németül. Ön mint zsidó, tudhat németül, — mondá az elnök. Nem mondom, hogy teljességgel nem tudék. válaszol Friedmann, mert hiszzen franciául is tudok valamit, de e nyelveket nem tudom annyira, hogy azokon magamat kelően kifejezhetssem; s ámbár mindenben meghajlok a tek. törvényszék előtt, de arra nem kényszeríthet, hogy idegen nyelven beszéljek. Erre aztán egyik úlnök tolmácsolta a mi Fünkásunk szavait.

KÜLÖNFÉLÉK.

Probatum est. — „M. ur” egy idős jól táplált emberke minden este ott sörözgetett a Cselikovicnsnál, s minden este egy-két pohárral kevesebbet „anzágot” s a pinczérnek. Egy ideig ez így tartott. A vendégek és pinczére természetesen az eljáráson fölhaborodtak. De a vendéglősnek nem volt bátorsága az oly tekintélyes külsejű úri embert feledékenységére figyelmeztetni. Gondolkodott tehát valamit szerrel, a melylyel törzsvendégét a kötelesség teljesítésére avagy vendéglőjének elhagyására rákényszerítse. A múlt napokban egyszer, midőn M. ur a számára mindig föntartott helyen megjelent, valamint megpillentott, a mának fómájá hasonlított a tubákos szelencéhez. Az eszköz leből készült feketén fenyaszólvá, igen nehéz s telül egy gömbbal volt ellátva. „Mi ez?” kérdi az előlétező pinczértől. „Ez egy különös megápetés Ön számára. Valahányszor szükségem lesz sörre, megnyomja a gombot s rögtön kiszolgálom.” M. ur ezt nagyon udvariasan találta. Meg-megnyomkotta a gombot s legott ottermett a csemetyűhangjára a pinczér egy pohár sörrel. Es egész este ily pontosan lett kiszolgálva. Alig hangzott a szelencéből a jel, már is elotte állott a sör. Kérdészi nem kellett a pinczérnek, mert M. ur soha se evett ott valamit, csak örökké sört ivott. M. ur el volt ragadtatva. Mennyi kiabálás, lármba került neki eddig, míg a pinczér végre elhozta neki a kívánt sört, s ime egy nyomás a szelence gombján s a sör már is elötte állott. E figyelmelessége a pinczérnek csakugyan igen kellemes volt. Végre elérkezett a fizetés szomoru órája „Pinczér, hét pohár sör.” „Kérem”, válaszolt a pinczér, miközben felnyitotta a szelencét s az elfogult M. ur előtt egy óramű táruult fel; „ez az eszköz olyan homokóra-forma. Ha a gombot megnyomjuk, a homok mozgásba jó pontosan 5 percig s csak az utolsó szemcske lefolyása után ugrik a mutató egy számmal föllebb. Mialatt a homok foly, akárhányszor meglehet nyomni a gombot, mert bár hangot ad, de a mutató nem megy mindaddig tovább, míg az utolsó porzsemcske le nem folyt. S mintán a mutató 11-en áll, s 11 × 11 = 121 karral adósom. Vajon nem praktikus találmány-e ez?” „Mindenesetre, de mért éppen számomra?” „Hogy ne kelljen magát megerőltetnie a számolásnál s az „anzágot”-nál.” M. ur megérett a szép szót s ezentul nem igen látható a Cselikovicnsnál.

Egy napon tárgyalták tehát a felvilágosodottság, a testvéri szeretet, az egyenlőség bajnokának érzészoira megkorszoruzását — és a tiszta-eszlári esetet vagy mint sokan oly előszeretettel nevezik a — zsidókérést. Mily ellentét, mily szegénylét, mily szembeszökő ellentét! Nem pirulnak sokan, ha Petoő szobrára feltékinenek! Ők, kik visszakiváncsi a közöpor címes, vérlázító jeleneteit; átültetik hazánkba a német-orosz sérést, mely sonyok oly hamar megfogamzott. Nem félnek, hogy Petoő érczalakja lép a talapzatról és izmos testével megsemmisíti a zsitókat? Ha Petoő érczalakja nem is, de szelleme, eszméi meg fogják semmisíteni azokat, kik hazánk békéje ellen törnek.

Petoő szobrának leplezése vasárnap fog megtörténni. Szobrot emel a nemzet legnagyobb költőjének, fiának, ki oly nagyon szerette ezt a szegény hazát és ki hatalmas szavával megszerette ezt a hazát nem csak magyarral, de az ország minden nemzetiségével. — Petoő érdemeit méltatni nem az én tollam van hivatva, de nem is szorul az méltatásra. Nincs magyar, ki e nevet szeretettel, lelkesedéssel ne ejténé ki, nincs magyar, ki ne tudná azt, hogy soha méltóbb egyének szobrot nem emelt egy nemzet sem, mint ha a magyar Petoőnek emel. Petoőnek a nemzet sok hádával tartozik és kötelessége azt leróni.

Ahíttalztelünk és szoborra, mint egy Heros áll ő előttünk, kit ne csak esodálnuk, de igyekeznünk kell őt megérteni is. Tanuljunk tőle mint kell a hazát szeretni, tanuljunk mint kell a hazaért élni és — ha kell — meghalni. Tőle tanuljuk a testvéri szeretet igéit felfogni, tőle hánók beéks boldogságot feltartani és megörökíteni. Petoő szobra csak akkor lesz méltó szobor.

König Hermann.

Az újonan alakult francia ministeriumról azt írják, hogy semmi politikája nincs és csak uralma átmeneti, mert eszméje sincsen, mely létét, népszerűségét fenntartaná. Pedig esodálnak. Ők határozottan egyet értenek Gambettával egyben, a mely biztosítja népszerűségüket és fenállásukat, s ez a „revaus-háboru” eszméje, melytől annyira átvannak hatva, hogy nevékben foglaltatik az. Ine:

GRÉVY
DÉVÉS
DuVaux
FÄilleres
Le Grand
Herisson
Mally
J Aurenquibor
Billott
EOchery
Tiltard
DÜclere

Egyik királyi törvényszék aljegyző a messze vidéken, abban a szerencsében részesült, hogy büntügyi vizsgáló bírósá rendeltetett ki, mert másunkára használni lehetett. Hogy No de a büntügyi vizsgálat oly bagatell (?) dolog, hogy oda ész nem is igen kell, irnok meg rendelkezésre áll, a ki felveszi a vallomásokat. Egy „vallatásnál” ki akarta sütni ez a nórtárus bíró, hogy volt e pájtása a vádlottnak a lopásnál. „Hát elismered Rokkant Márton, hogy te vitted el a pulykákat?” kérdi nagy bölesen a deliquent. „Elismérem.” „Volt e még veled valaki?” „Igen is volt teins uram.” — „Aha gazember! most bevallod ugy-e? Nos hát ki volt?” „Hát teins uram minek tagadám tovább, ha már m u s z á j kivallani, velem volt a feleségem ura.” „Hát azt hogy hívják?” „Már teins uram, ha maga nem tudja eddig, én meg nem mondatom.” És ez az aljegyző, azt mondják, ma is élő ember!

Az eszéki szerencsétlenség egyik áldogatást fogták ki újabbán a kopcasi halászek a Dráva torkolata mellett. A víz által eléktelemitett hullat az Eszék közelében rekvó Betylere szállítottak. Személyazonosságának megállapítása vegett Eszékrol 4 katonatiszt, 2 kórházar és egy örmeister tollnokból álló küldöttség érkezett Betyrére. Dárdáról pedig Maier Béla főszóla hivatalból jött ki a kőzágazatára ruházott teendők megtevéle végett. A boncolást egy katonai törzsores és Jellasicz járási orvos végezték. A temetés a ref. vallás szertartása mellett, nagy résztvevo tömeg kíséretében történt. Két bajtárs felismerése alapján megállapítottatott, hogy ugocsa-megyei illetőségű cipész volt, a helység és névre nézve fölvilágosítást nem adhattak. Megható jeienet volt, midőn a sirt körülálló tiszték és közoktatók az elköltözöttnek búcsut intettek; még meghatóbb volt egy köztívész bucsuja emez egyszerű szavakkal: „Isten hozzad bajtárs! Isten áldjon meg testvér!” — A vízbe esett hidrés még most is azon a helyen van, hova beesett, valamint a medzony is. A magas vizállás nem engedti a munka gyors haladását.

Az aradi tizenhárom vértanu emlékszoira ügyében Barabás Béla aradmegyei tisztviselő Aradról hozszababb fölhitvát intéz a nemzet ifjúságához. A helyet, hol a dieso hősök a hazáért, a szabadságet elvérzettek, meg kell menteni az utoknarak, a vértanuok emlékéit a maga ragyogásában kell átadni az unokáknak, hogy ok is tiszteljek, hogy ok is lelkesüljenek azon a példán, mely megmutatta, hogy igaz ügyért, hogy hal meg a magyar. — A helyet kis emlékek megjelölték ideiglenesen, de a nagy emlék még sokára lesz kész, mert 120 ezer forintba kerül és eddig 83,000 fit van együtt tehát még 37,000 fit hiányzik. A haza ifjúságának kötelessége — ugymond föl hívó — a hiányzó összeget öszteremteni, s a lelkes ifjúság egy év alatt össze is teremti.

Furcsa ítélet. Hogy mily szigoruan ragaszokdnak Angolországban a törvények szószierinti értelmezéhez, mutatja a következő eset. Pontefractban (Yorkshire) egy fiatal leányt, egy híres orvadász gyermekét tetten kapták, mikor a tilosban vadászott. A leányt a bíró fölmentette, mert a törvény szerint csakis a férfi orvadászok büntetendők.

Négy város csod alatt. Ennek a szenációt keltő eseménynek az az előzménye, hogy a svajeci nemzeti vasut megbukott, a melyért építése alkalmaßál Wintertur, Baden, Zohingen és Leuzburg garancziát vállaltak. Baden ellen a esodáirdetmény az argani hivatalos lapban már meg is jelent, a Leuzburg és Zohingen elleni pedig e napokban fog közzététetni. Wintertur városban a gázgyár és a városi borpinczében levő borokra, melyek tulajdonát képezik, az árvérés már ki van tűzve, egyébiránt a város többi javai is nemsokára dobra kerülnek.

Egy árterületen fekvő kereszt utnál ily feliratu kö állott: Oly magas vizálláskor, midőn a víz e követ el-lepi, ezen uton úgy gyalog, mint kocsin járni tilos.

Szüleim végtelen öröme nem tudott állandóan felvidítani. Remegve lestem Ilkám első levelét. Nem történt baja? hogyan fogadták? stb. Végre megjött a levél, megérkezett. Némí utazási kalamitásokat leszámítva, Ilka szerencsésen rendelkezési helyére ért. Én mindennap írtam neki, nem törődve azzal, hogy ő mindig megváratott válaszával.

Nyolcz napi otthon időzésem után én is elindultam B...yhez. Nyájasan fogadott. Személyzete azonban nem állott csupa olyan művelt egyénekből, mint ő maga. Nem is rokonszenveztem egyfel se. Tökéletesen izolálva voltam. Legfőbb örömemet szép lakásomban találtam, meg abban, ha Ilkám levelét olvastam. Emel a társulatnál két Ilka volt. Mindkettőt meg meg nem ismertem, már a nevüket is szerettem. — Azonban nem szándékom sem a társulatról, sem működéséről neked referálni, hanem folytatom a történetet.

Ilka meg levelében is fenn tudta tartani azt a viszonyt, azt a modort, mely engem rajává tett, de egy körülmény ezt igen megzavarta. Először az, hogy nem lévén közvetlen hatása alatt, szabadabban gondolkoztam. Másodszor pedig, mert — no de haladjunk annak rendje módja szerint.

Közzgazdaság.

Rácz Vilmos közzgazdasági előadó ur a sajtó utján is tudatja a t. gazdaközönséggel, hogy a nagyméltóságú földművelés-, ipar- és kereskedelemügyi m. kir. miniszterium körirata folytán több hazai gazd. tanintézetnél az idén is — egyes gabonamétekből — kitűnő vetőmagvak tartattak fenn a gazdaközönség számára, így jelesül: kanadai rozs, melyből egy-egy gazdának legfeljebb 2 mázsa adható, ára 8 fit per mm.; angol és olaszsi ekevalter, valamint próbetei árpa, melyekből fájunkint egy-egy gazdának szintén csak 2 mm. adható, ára 9 fit per mm.

A nm. miniszterium továbbá az idén is hajlandó az általa Amerikából behozott phyloxera mentes szőlőmagból némi mennyiséget kísérleti vetések eszközésére ezéjából átengedni. Megkeresésekre mind-egyikre néve a közzgazd. előadó legnagyobb készséggel eljár.

A kukorica-törésre vonatkozólag legutóbb a következő igen tanulságos sorokat olvashatjuk a földművelési miniszterium körirataiból: Több oldalal azon aggodalom nyilvánult, hogy az idej nedves őszi időjárás folytán a kukorica éretlen marad, s e szerint kukorica termésként érzékeny rövidülést szenvedhet minőség és mennyiség tekintetében. Erre megjegyzendő, hogy a kukorica az esetleg bekövetkező dér vagy kisebb fagy által is csak az esetben szenvedhet, ha még teljes állapotban van. Ezen állapotán azonban a kukorica ország-szerzte tul lévén, a termény megérése okvetlen bekövetkezik, ha erre a terménynek a száron időt engedünk és azt tul korán le nem szedjük. Ugyanazért ajánlatos, hogy ott, hol a kukorica nem érett meg annyira, hogy a kukorica kasokban (kosárakban, görékben) szelős helyen elrakva érését befejezheti, a törést késleltessük meddig csak lehetséges, ha szükség egész novenberig.

Heti jelentés a budapesti gabonatorzódéről.

Budapest okt. 13. 1882.
Steiner József és Társa termény-gabona és bizományi üzlet tulajdonosok jelentése.

A hangulat szilárd, egy külföldi mint beföldi szükséglet csek részete mellett az irányzat javult. Kedvező vételkedv mellett nagyobb forgalom feledött az árak mérsékelt emelkedésével. Buza 10—20 krral emelkedett. Mai árjegyzésünk: tiszavidéki, pestmegyei és fehermegyei 78—90 k. 950—75, 79—80 k. 980—90, 80—82 k. 10—10.20. Bunsági 25, Bácskai 15, Északmagyar 50, uszagos tomtott fajok meg továbbá 25—50 krral olcsóbban fizetnek. Öszre 9.18, tavaszra 9.28. Rozs 10 krral olcsóbban. El-sorendű 7.30, közepes 7.10, silány 9.75, öszre 6.95. Arpa szilárd,

takarmányára 20—30 krral emelkedett, finomabb fajok 40 krral magasban fizetnek, egytől való 7.50—8.50, sorföldi 8.50—10.25. Tengeri 20—30 krral emelkedett, 6 árú 7.80—8.10, új szilárd 5.40—5.50, nov.—decz. 5.60. Kötések 1883. máj.—jun. 5.80. Zab csendes, silány 5.40—5.50, közepes 5.60—5.80, jó árú 6.—6.20, eke-rendű 6.50, öszre 6.18, tavaszra 6.26. Buz keresetlél, erdélyi 10.35, Szatmáron 9.50, torpe Gyónyoson 11.60, dunavideki 9.50 10.50, barna 9.25—50. — Kápestárepona 14.25-ig kelt, kötések 1883. aug.—szept. 12.50 p. 12¹/₂ árú. Vadrepcze csendes 6.75—7.—. Heremag 57.— kelt. Kendermag 10.—10.25. Lenmag szilárd 12.50—80. Köles 5.75—6.— kelt. Kása szakostal 10.50—80 kínaltik. Burgonya kivételre keresett, kovert 1.40—60, közepes 1.80—90, olcsorendű 2.10—30 kelt. Pénzlelőleget 4 kamatra nyujtunk ugyfeleinknek beraktározott árakra, helyben valamint minden városban, hol pénzüzetet létezik, feladási vevényekre. Zsak-kölcsönjít hetenkint ¹/₂ krt számítunk, hozzánk küldendo árakhoz. Raktározási illetk havonként m. mázsánként magánraktárakban 1¹/₂—2 kr. Kozraktárakban 4¹/₂ kr. Kozraktári illetk átmeneti forgalomban egy kocsiraktomány után: öszre, államvasut kozraktáraiban 5.25, tavási kozraktárakban 7.05.

Felelős szerkesztő:

MÜLLER GYULA.

Kiadók és laptulajdonosok:

Nadasch, Muzsik és Partlics.

Fényképezési hirdetmény.

Van szerencém értesíteni a n. é. közönséget, hogy Eszkére történő átutazásom alkalmából nagyon rövid időre Zomborban is

fényképezési

fölvételeket eszközölök

a legkisebbtől a legnagyobb nagyságig.

Kezeskedem a legsikerültebb, izéles kiviteléért s finom kiállításért.

Ajánlom különösen jóiskerűt gyermekfelvételeimet, mely a legkisebb gyermeknél is sikeressé valik. — Fölvételeket minden időben — bar borult vagy esos is — eszközölni lehet. — Bovebbet a falragaszok.

Kiváló tisztellett

Borsos A.

szel. Borsos-Doktor,
m. kir. udvari fényképez.

Uri és női

CZEPŐ-ÜZLET.

CSELYUSZKA ANTAL

uri és női czepész

Zomborban futoza, Bugarszky-fele házban

elvállal vidéki vagy helybeli mindememű

férfi-, női- s gyermekczipő

megrendeléseket beküldött métek szerint

pontosan és gyorsan.

Tudatja a n. é. közönséggel, hogy raktarát tetemesen megnagyobbította s minden minőségben a legolcsóbb árak mellett szolgál tisztelt vevények.

HIRDETÉSEK.

Leszállított tűzifa árak.

A közelgő téli időnyre szükségelt tűzélő anyag jutányos ár melletti beszerezhetése ezéjából közöljük

leszállított árjegyzékünket

azon megjegyzéssel, hogy tűzifánk legjobb minősége és tömör rakása miatt igen ajánlható, továbbá, hogy nagyobb megrendeléseknél külön árkedvezményt nyujtani hajlandók vagyunk.

A vaspálya melletti raktárunkban:	
4 kbntr. l-rendű cser hasab-fa	ára 13.50
4 " " szil " "	" 12.—
4 " " tölgy " "	" 11.—
4 " " szil dorongfa " "	" 9.—
4 " " tölgy " "	" 8.50

Az apatini hid mellett:	
4 kbntr. puha hasab-fa	ára . . . . . 7.—
2 " " rövid puha-fa " "	" 3.75

Roheim testvérek.

GRANICHSTÄDTEN TESTVÉREK

Kristóftér 2. szám BUDAPESTRŐL Kristóftér 2. szám
ajánlják dúsán felszerelt

RAKTÁRUKAT

mindennemű

arany, ezüst, ékszer és zsebórákban.

Az eladási helyiség:
3. SZ. „Vadászkürt“ szálloda 3. SZ.